

Samordningsteam Västerås

Årsrapport för period 170101–171231

Monika Lindh, Eva Winberg och Catrin Nilsson

Sammanfattning:

Rapporten inleds med resultatredovisning. Den redogör för antal och procentuell beräkning **totalt** för alla grupper för att sedan övergå till respektive gruppinriktning. Resultatet i antal för Samordningsteam Västerås (SOT) särredovisas för respektive insats med syfte att ge en analys varför det finns skillnader vad gäller resultaten i förhållande till uppsatta mål. En första uppföljning av deltagarnas situation 6 månader efter fullföljd insats, vilket tidigare inte gjorts, finns också med i denna rapport. Sedan följer i helhet dokumentationen från processdagen som gjordes i december 2017 och slutligen den ekonomiska uträkningen av samhällsnyttan med SOTs verksamhet läggs. Den ekonomiska beräkningen görs enbart på **totala** resultatet.

Antal som börjat under perioden 20170101–20171231 = 115 personer varav 68 från FK, 30 från Af, 16 från SKE och 1 på egen hand. Antal som **fullföljt** under året (kan ha börjat under föregående år) = **51** och som **avbrutit** insatsen = **44** SOT erbjuder ca 111 årplatser.

Årsmål som är uppsatta; 25 % till arbete, 20 % till studier och 55 % till fortsatt arbetslivsinriktad rehabilitering.

Resultat inklusive deltagare som avbrutit: **95** personer

Arbete: 8 %

Studier: 2 %

Fortsatt rehabilitering: 44 %

Avbrutna: 46 %

Beräkning på lönsamheten som gjorts av PayOff visar nedslående siffror i monetära termer. Kan till viss del förklaras med undermåligt resultat vad gäller deltagare till arbete-studier-fortsatt rehabilitering. Flera möjliga orsaker redovisas i rapportens analys. Arbete med enhetlig rutin vad gäller in- och utregistreringar i uppföljningssystemen pågår och ett förtydligande vilka uppgifter PayOff behöver för underlag ska säkerställas ytterligare för en mer rättvisande beräkning.

Beräkning på återbetalningstiden, vilket enligt PayOff är det mest relevanta lönsamhetsmåttet inom samhällsekonomin, är betydligt mer positiv om en inkludering görs av den 6-månadersuppföljning som gjorts. Målet är att SOTs verksamhetskostnader ska återbetalas på 34 månader och då blir resultatet vad gäller återbetalningstiden 42 månader. Detta utifrån att det under 2017 sammantaget gått ut 13 personer till arbete, med eller utan anställningsstöd på hel- eller halvtid samt 1 person i timvikariat. 7 av dessa har "gått i mål" efter sitt deltagarår.

STATISTIK OCH RESULTAT

Årsmålet att erbjuda 111 årsplatser.

Procentuella mål: 25 % till arbete, 20 % till studier och 55 % till fortsatt arbetslivsinriktad rehabilitering.

Totalt resultatet för hela SOT

Antal som börjat insatsen under 2017: **115** personer

Antal remitterade från:

FK: **68**

Af: **30**

SKE: **16**

Annat: **1** (inte inskriven vid någon myndighet, ansökt på egen hand)

Kvinnor: **85**

Män: **30**

Antal som **fullföljt** insatsen under perioden 20170101–20171231 (kan ha börjat under föregående år) = **51**

Antal som **avbrutit** insatsen under perioden 20170101–20171231 (kan ha börjat under föregående år) = **44**

Resultat totalt:

ANTAL	ARBETE	STUDIER	Fortsatt arbetslivsinriktad rehab vid aktuell myndighet, vid Af eller förstärkt samarbete	AVBRUTIT INSATSEN	KOMMENTAR
6	x				3 heltid osubventionerat 2 halvtid med lönebidrag 1 halvtid osubventionerat
2		x			1 med aktivitet ersättning
43			X		
44				x	3 flyttat 2 övergått till annan insats inom SOT 39 ohälsa

Procentuella resultat totalt för hela Samordningsteamet

Resultat procentuellt beräknat enbart på de antal som fullföljt insatsen: 51 personer

Arbete: 12 %

Studier: 4 %

Till fortsatt rehab vid Af, aktuell myndighet eller förstärkt samarbete: 84 %

Beräkning inklusive deltagare som avbrutit: 95 personer

Arbete: 8 %

Studier: 2 %

Fortsatt rehab vid Af, aktuell myndighet eller förstärkt samarbete: 44 %

Avbrutna: 46 %

Samordningsteam – Västerås

Besöksadresser:

Malma Hälsosträdgård, Malma 5, 725 96 VÄSTERÅS

MAC, Ingenjör Bååthsgata 11 ingång T2, 722 12 VÄSTERÅS

Postadress:

Västerås Stad, AMA Arbetsmarknad

721 87 VÄSTERÅS, Tel. 021-39 00 00 (vxl)

Resultat i antal för respektive grupp

Trädgårdsgruppen

ANTAL	ARBETE	STUDIER	Fortsatt arbetslivsinriktad rehab vid Af, vid aktuell myndighet eller förstärkt samarbete	AVBRUTIT INSATSEN	KOMMENTAR
1		x			Kockutbildning
5			x		
9				x	Ohälsa

Antal som börjat i Trädgårdsgruppen under perioden 20170101–20171231 = **19**

Antal remitterade från:

FK: **14**

Af: **1**

SKE: **4**

Kvinnor: **13**

Män: **6**

Antal som **fullföljt** insatsen under perioden 20170101–20171231 (kan ha börjat under föregående år) = **7***

Antal som **avbrutit** insatsen under perioden 20170101–20171231 (kan ha börjat under föregående år) = **9**

***En av personerna som har fullföljt deltagandet hade sin sista dag i Samordningsteamet 171231 och påbörjade anställning 180101. Han är därför inte med som resultat i tabellen, redovisas i kommande halvårsrapport. Personen finns däremot inräknad i antalet avslutade ärenden för perioden då han hade sin sista dag i insatsen 171231. Personen är heller inte med i den ekonomiska redogörelsen från PayOff.**

Upplevelsegruppen

ANTAL	ARBETE	STUDIER	Fortsatt arbetslivsinriktad rehab vid Af, vid aktuell myndighet eller förstärkt samarbete	AVBRUTIT INSATSEN	KOMMENTAR
21			X		
17				x	16 ohälsa 1 övergång till Trädgårdsgruppen

Antal som börjat under perioden 20170101–20171231 = **46**

Antal remitterade från:

FK: **37**

Af: **4**

SKE: **5**

Kvinnor: **37**

Män: **9**

Antal som **fullföljt** insatsen under perioden 20170101–20171231 (kan ha börjat under föregående år) = **21**

Antal som **avbrutit** insatsen under perioden 20170101–20171231 (kan ha börjat under föregående år) = **17**

Salixgruppen

ANTAL	ARBETE	STUDIER	Fortsatt arbetslivsinriktad rehab vid Af, vid aktuell myndighet eller förstärkt samarbete	AVBRUTIT INSATSEN	KOMMENTAR
1		x			Gymnasiekompetens
5			x		
6				x	2 flyttat 4 ohälsa

Antal som börjat under perioden 20170101–20171231 = **16**

Antal remitterade från:

FK: **9**

Af: **2**

SKE: **4**

Annat: **1** (inte inskriven vid någon myndighet, sökt på egen hand)

Kvinnor: **8**

Män: **8**

Antal som **fullföljt** insatsen under perioden 20170101–20171231 (kan ha börjat under föregående år) = **6**

Antal som **avbrutit** insatsen under perioden 20170101–20171231 (kan ha börjat under föregående år) = **6**

MAC

ANTAL	ARBETE	STUDIER	Fortsatt arbetslivsinriktad rehab vid Af, vid aktuell myndighet eller förstärkt samarbete	AVBRUTIT INSATSEN	KOMMENTAR
6	x				3 heltid osubventionerat 2 halvtid med lönebidrag 1 halvtid osubventionerat
11			X		
12				x	10 ökad ohälsa 1 flyttat 1 övergång till Trädgårdsgruppen

Antal som börjat under perioden 20170101–20171231 = **34**

Antal remitterade från:

FK: **8**

Af: **23**

SKE: **3**

Kvinnor: **27**

Män: **7**

Antal som **fullföljt** insatsen under perioden 20170101–20171231 (kan ha börjat under föregående år) = **17**

Antal som **avbrutit** insatsen under perioden 20170101–20171231 (kan ha börjat under föregående år) = **12**

UPPFÖLJNING 6 MÅNADER EFTER FULLFÖLJD INSATS

Ingen uppföljning 6 eller 24 månader efter fullföljd insats har tidigare gjorts enligt Verksamhetsplanen så detta är den första. Uppföljningen är gjord på de deltagare som **avslutat** och **fullföljt** sin insats efter det att verksamheten blev permanent d v s 160701. Beräkningar av datum har inneburit att uppföljningen gjorts retroaktivt. I första hand har uppföljning gjorts via Försäkringskassans och Arbetsförmedlingens register. I de ärenden inget kunnat utläsas har deltagaren kontaktats via telefon. Mätning har gjorts och redogör för hur individens situation sett ut exakt 6 månader efter utregistreringsdatum registrerats.

Den samhällsekonomiska uträkningen har **inte** gjorts på den här uppföljningsnivån. Vi behöver fundera på om detta uppdrag kan upphandlas av PayOff till kommande rapporter. Detta då det i uppföljningen framkommer att 13 personer har anställning hel- och halvtid samt 1 person med timvikariat. Personerna har gått i arbete relativt kort tid efter sitt år i SOT vilket kan påvisa dels att flera deltagare behöver mer än 1 års stöd i sin planering mot arbete och att insatserna och resurserna i teamet gör nytta även om inte måluppfyllelse nås inom 1 år.

57 personer har följts upp:

10 personer hade vid start **försörjningsstöd**. Vid uppföljning har 4 personer gjort någon form av ekonomisk stegförflyttning:

- 1 person till lön i en 50 % anställning med lönebidrag
- 1 person till studielån/bidrag från CSN plus lön för timvikariat
- 1 person till aktivitetsstöd
- 1 person till delvis aktivitetsstöd
- 6 personer med fortsatt försörjningsstöd

23 personer hade vid start **sjukpenning**. Vid uppföljning har 20 personer gjort någon form av ekonomisk stegförflyttning:

- 4 personer med arbete 100 % osubventionerat
- 1 person med arbete 50 % med lönebidrag
- 2 personer till aktivitetsstöd
- 11 personer till rehabiliteringsersättning varav 1 med 50 % sjukpenning och 50 % rehabersättning.
- 1 person till a-kassa
- 1 person till föräldrapenning
- 3 personer med fortsatt sjukpenning. 1 av dessa hade dock från avslut haft aktivitetsstöd fram till 2 dagar innan uppföljningsdatumet då hen återgått till sjukpenning.

Samordningsteam – Västerås

Besöksadresser:

Malma Hälsoträdgård, Malma 5, 725 96 VÄSTERÅS
MAC, Ingenjör Båathsgata 11 ingång T2, 722 12 VÄSTERÅS

Postadress:

Västerås Stad, AMA Arbetsmarknad
721 87 VÄSTERÅS, Tel. 021-39 00 00 (vxl)

6 personer hade vid start **aktivitetsersättning**. Vid uppföljning hade 4 personer gjort någon form av ekonomisk stegförflyttning.

- 2 personer till 50 % subventionerad anställning med lön och fortsatt aktivitetsersättning 50 %
- 2 personer till aktivitetsstöd varav en enbart 50 % och behållen aktivitetsersättning 50 %
- 1 person med fortsatt aktivitetsersättning
- 1 person övergått till försörjningsstöd

11 personer hade vid start **aktivitetsstöd** varav 1 med 50 % aktivitetsstöd/50 % sjukersättning. Vid uppföljning hade 3 personer gjort någon form av ekonomisk stegförflyttning.

- 2 personer till subventionerad heltidsanställning med lönebidrag
- 1 person till subventionerat arbete 50 % med lönebidrag och 50 % sjukpenning
- 8 personer med fortsatt aktivitetsstöd varav 1 med 50 % aktivitetsstöd/50 % sjukersättning

4 personer hade vid start ersättning från **arbetslöshetsförsäkringen** varav 1 med sjukersättning på 50 % och vid uppföljning 6 månader senare:

- 2 personer med osubventionerat arbete på heltid
- 1 person med aktivitetsstöd
- 1 person med a-kassa 50 % och aktivitetsstöd 50 %

ANALYS/REFLEKTIONER

Inflödet och ansökningar från respektive myndighet är ojämnt vilket till viss del kan förklara att önskvärt resultat inte uppnås. I samtliga grupper förutom MAC, som har flest deltagare från Arbetsförmedlingen, är övervägande deltagare från Försäkringskassan. Den målgrupp som kommer från Försäkringskassan bedöms många gånger stå långt bort från arbetsmarknaden baserat på sjukskrivningsorsaker och tid i sjukskrivning. De behöver ofta mycket stöd och framför allt längre tid för att göra stegförflyttningar mot arbete eller studier. Detta kan också förklara det höga antal deltagare som avbryter insatsen på grund av upplevd ökad ohälsa. Vår förhoppning är dock att även dessa deltagare fått med sig något och gjort stegförflyttning i någon form samt att SOT medverkat till att synliggöra behov av annat stöd än vad SOT kan erbjuda för att i framtiden kunna tillgodogöra sig vår eller annan insats med arbetslivsinriktad rehabilitering.

Vi bör framöver verka för att **minska** antalet deltagare som avbryter insatsen på grund av upplevd ökad ohälsa och **öka** antalet som erhåller arbete eller börjar studera. Är lösningen att SOT ska ställa högre krav i urvalsprocessen eller utöka kriterierna för att säkerställa att rätt målgrupp erbjuds plats? En fråga som med fördel kan diskuteras med styrgruppen? Finns möjlighet att utöka tiden i verksamheten till 2 år då det framkommer att flertalet behöver längre tid än 1 år för att komma vidare i en realistisk planering? I 6-månadersuppföljningen framkommer att flera är kvar med samma ersättning som vid avslut efter 1 år vilket kan vara en indikation att mottagande myndighet för dem som övergår till förstärkt samarbete eller arbetslivsrehabilitering vid Arbetsförmedlingen har svårigheter att ta över planeringen och deltagarna riskerar att bli "tappade mellan stolarna".

I Upplevelsegruppen framkommer tydligt att det är flest deltagare från Försäkringskassan. Såsom konceptet är med 16 veckors deltagande (8 veckor naturbaserade upplevelser parallellt med gruppaktiviteter som är vägledande och stöttande + 8 veckors arbetsprövning vid en arbetsgivare) blir målet att deltagaren efter sin arbetsprövning går till förstärkt samarbete vid Af. Vår förhoppning är, då övervägande deltagare övergår till förstärkt samarbete, att det i 6- och 24 månaders-uppföljningarna framöver framkommer att de gått i mål genom arbete och studier.

Salixgruppen består också av deltagare främst från Försäkringskassan; unga vuxna med aktivitetsersättning med några få undantag. Detta kan då innebära att det finns ett eller flera funktionshinder som påverkar deras förutsättningar att inom 1 år påbörja arbete eller studier. Vår erfarenhet är att den målgruppen har omfattande behov av samordnat stöd för att föra deras process framåt. Salixgruppen började som en motivationshöjande insats när SOTs verksamhet fortfarande var ett projekt och även denna grupp kan komma att behöva längre tid på sig att komma i arbete eller studier.

Även Trädgårdsgruppen har flest deltagare från Försäkringskassan. Fördelen med denna grupp är dock att deltagaren har längre tid på sig till skillnad från Upplevelsegruppen. Att vi inte uppnått bättre resultat i denna grupp kan till viss del också förklaras med att vi haft vikarie under sista halvåret, helt ny i sin roll, som arbetat 3 dagar i veckan. Under samma period har även framtagits processkartor och metodik för hela SOT vilket för denna grupp, som för övriga grupper, kommer att förbättra resultaten.

MAC har de flesta deltagarna remitterade från Arbetsförmedlingen vilket kan vara förklaring till att den insatsen har bättre resultat än övriga grupper. En förklaring kan vara att deltagarna då står närmare arbetsmarknaden till skillnad mot övriga? Baserat på erfarenhet kommer dock flera av dem direkt från Försäkringskassan till Arbetsförmedlingen då personerna ej fått fortsatt beviljad sjukpenning och handläggare vid Af då bedömt att Samordningsteamet varit lämplig insats.

Om SOT får ett jämnare inflöde till respektive grupp från samtliga myndigheter finns ökad chans att väsentligt öka måluppfyllelsen då förutsättningarna för deltagarna gissningsvis varierar. Det kan även vara en framgångsfaktor vad gäller den gruppdynamiska processen. Så kan fallet vara även om deltagaren kommer från en och samma myndighet men i nuläget väljer vi att belysa skillnaderna i antal i denna rapport för att väcka diskussionen och utöka våra informationsträffar vid respektive myndighet för att öka antalet ansökningar generellt.

Kan det vara så att det vid SKE finns personer med försörjningsstöd som är sjukskrivna med intyg men utan sjukpenninggrundande inkomst (SGI) och inte aktuella vid FK? Kan SOT vara en lämplig insats för dem? Finns det personer med försörjningsstöd som bedöms vara arbetssökande som kan vara lämpliga deltagare för insatserna vid SOT och i behov av samordnat stöd för att förkorta deras arbetslöshet?

Från Af:s internetsida och uppdaterad statistik har följande hämtats 20180118:

Första veckan år 2018 fanns det 1569 personer inskrivna vid Af registrerade som öppet arbetssökande eller inskrivna i program och utan arbete i mer än 24 månader. Av dessa har 518 personer registrerat funktionshinder. 61 personer är unga vuxna upp till 29 års ålder. Kan det även i denna målgrupp i högre grad finnas personer som är i behov av samordnat stöd i en planering mot arbete och/eller studier och som bedöms att delta i någon av SOTs inriktningar?

KOMMENTARER TILL PAYOFFS SAMHÄLLSEKONOMISKA BERÄKNINGAR

För den uppmärksamma finns en liten skillnad i de antal som redogjorts för resultatmässigt av SOT och PayOff och det gäller sex personer i antal. Inför upprättande av rapporten har framkommit utvecklingsområden vad gäller in- och utregistreringar i SUS och GW och framtagning av beräkningsunderlag från teamet till PayOff. De har också påpekat detta på sid 8 i sin rapport och arbetet med rutiner i teamet är påbörjat.

Beräkningen som påvisar negativ lönsamhet på kort och lång sikt, sid 5 i PayOffs rapport, baseras enbart på de 57 personer som enligt SUS avslutat och fullföljt sin insats under perioden 20170101-20171231. Uträkningen "bärs upp" av de 6 personer som gått i anställning under tiden i sitt deltagarår. Detta resultat hade förmodligen påvisat ett mer positivt utfall om det i PayOffs avtal även ingått att inräkna årets 6-månadersuppföljning. Det hade då sammantaget påvisat att SOT har medverkat till att 13 personer gått i anställning på hel- och deltid både med och utan anställningsstöd samt 1 person med timanställning år 2017. Även beräkningen på antal månader vad gäller återbetalningstiden för verksamheten hade blivit kortare.

SOT kommer att framföra önskemål till styrgruppen att PayOff får utökat uppdrag vad gäller beräkningar för kommande halv- och helårsrapporter.

SOTs tankar och förslag till utveckling av verksamheten för att uppnå bättre resultat utifrån uppsatta mål förstärks till viss del av PayOffs rekommendation på sid 7 i sin rapport. *"Hur ska det säkerställas att målgruppen som tas in i SOT-verksamheten faktiskt har förutsättningar att komma i arbete i den omfattning som krävs enligt gällande målbild? Hur ska SOT-verksamheten utveckla sig med avseende på hur de utnyttjar sina resurser, kompetenser, arbetsmetoder och sin organisation så att de når sina mål?"*

Den första frågan har SOT redan belyst i sin analys tidigare i rapporten och önskar lyfta frågan för diskussion i kommande styrgruppsmöte. Vad gäller den andra frågeställningen har även detta beskrivits tidigare och arbetet är påbörjat och pågående. PayOff finns i vissa delar av utvecklingsarbetet även med som stöd till teamet.

VERKSAMHETEN

Andra halvan av 2017 har präglats av utvecklingsarbete i och med ny verksamhetsledare med anställning från juni. Rollerna har förtydligats, strukturer upprättats från deltagarens start till avslut, metodmöten införts för att säkerställa att vi gör rätt saker i rätt tid och möten för att planera för deltagarna adekvata aktiviteter/föreläsningar/studiebesök/arbetsuppgifter har införts. Stödmaterial och blanketter för bland annat inskrivning, kartläggning, uppföljning, utvärdering, slutdokumentation har upprättats och/eller reviderats. Arbetet med att skapa rutiner har påbörjats och fortsätter kontinuerligt genom dialoger i de strukturerade mötesformer som införts och kommer ett steg i taget även att beskrivas skriftligt.

Externa aktören PayOff har anlåtats för uppdraget att göra personlighetstest på medarbetarna i teamet som ett led i att öka förståelsen för varandras likheter och olikheter. Detta för att öka teamkänslan inför det fortsatta utvecklingsarbetet.

En gemensam digital plattform är färdigt via Webbforum där allt arbetsmaterial som rör SOT, förutom data om deltagare, finns tillgängligt för samtliga medarbetare i teamet. Detta för ett enhetligt arbetssätt. Alla deltagare som deltar i SOT ska registreras in vid start och ut vid avbrott/avslut i Västerås Stads register GoldWare (GW). Samtliga ska också registreras i SUS (Sektorsövergripande system för uppföljning av samverkan) men har till det möjlighet neka sitt samtycke. Vi kan dock registrera dessa personer som anonyma men de kan inte följas upp.

Vi har påbörjat ett arbete att synkronisera och säkerställa informationen i systemen för att underlätta vid uppföljning och framtagning av statistik och även tydliggjort rutiner för detta. I och med svårigheten att göra deltagarinformation tillgänglig för samtliga medarbetare i teamet, på grund av anställningsförhållandena, har fram till årsskiftet manuella deltagarlistor upprättats med syfte att kunna följa ärenden vad gäller tid i insats, orsak till avslut, uppdragsgivare med mera. Till denna rapport har det varit ett stöd **men** har även tydliggjort behovet av rutiner inför fortsatta registreringar och det arbetet är påbörjat. Inte minst inför stramare regler enligt dataskyddsförordningen GDPR (General Data Protection Regulation) som träder i kraft 20180525.

I de månadsbrev SOT skickar ut till respektive myndighet kommer det inbjudas till bokningsbara informationsträffar för berörda handläggare. Till dessa träffar bokat vi också in andra aktörer som vill veta mer om vår verksamhet. Vi har även haft större informationsträffar bland annat på Socialkontor Ekonomi. Vi planerar att fortsätta med marknadsföring i ökad takt till både myndigheter och andra samverkansaktörer.

Vi har ett bra inflöde på ansökningar och vi fortsätter arbeta för att kunna erbjuda alla som passerat urvalsgruppen en plats. Foajén startar vid behov och vi har en beredskap för övertag om antal ansökningar ökar.

I slutet av året har också påbörjats ett arbete med översyn av de olika insatserna/grupperna med syfte att utveckla verksamheten ytterligare. Inom teamet finns olika kompetenser, kunskaper och metodik och detta sammantaget ska nyttjas på bästa sätt för att SOT ska vara resurseffektiva och uppnå de resultat som är uppsatta. 2018 inleds med att vi har tre deltagare som börjat studera, en som börjat subventionerad anställning 1 januari och ytterligare två som går i subventionerad anställning i mars eller april.

Detta i kombination med den tydligare ledning och styrning som verksamhetsledaren tillsammans med medarbetarna i teamet arbetat fram andra halvan av 2018 sätter ribban för hela året framåt. Vi ser fram emot ett spännande 2018.

STATUS ANTAL DELTAGARE 1 JANUARI 2018

63 deltagare sammantaget var **20180101** aktuella inom SOT:

9 i Salix som då har ett övertag med 1 person

14 i Upplevelsegruppen med 8 i den första delen och 6 personer i arbetsprövning

12 i Trädgårdgruppen med plats för 3 personer ytterligare

28 i MAC varav 12 personer startade i en grupp innan julen och övriga är kvar i enskilda ärenden eller arbetsprövning.

3 personer har börjat studera i januari, 1 började anställning 1 januari på heltid med lönebidrag, 1 börjar halvtidsanställning 1 mars med lönebidrag och 1 person kommer att börja en halvtidstjänst med lönebidrag 1 mars eller 1 april.

PERSONAL

Arbetsrehabiliteraren för Trädgårdgruppen gick på föräldraledighet i samband med sin sommarsemester 2017. Återkom i tjänst 22 januari 2018. Ersattes med en timvikarie som i snitt arbetat 3 dagar i veckan. På grund av detta har viss arbetstid tagits från arbetskonsulent och terapeut som till en del ansvarat för deltagare i Trädgårdgruppen. Det finns inga andra kända personalförändringar i teamet för kommande året.

ETT GOTT EXEMPEL OCH NÅGRA DELTAGARCITAT FRÅN UTVÄRDERINGAR

Man född 1965 med hel sjukersättning sedan 2003 har deltagit i Trädgårdsgruppen i ett år med 1 månads förlängning. Avslutades 20171231 då han började en heltidsanställning med lönebidrag 20180101.

”Ser positivt på framtiden och hoppas på att jag snart är på banan med jobb o s v. Kommer fortsätta att läsa samt träna och göra det jag mår bra av.”

”Jag tycker att jag utvecklats och kan nu röra mig i sociala situationer på ett bättre sätt. Jag tog till mig av de råd jag fick. Särskilt ett: ”Det man inte kan påverka, ska man inte ödsla massa energi på.”

”Det viktigaste jag tar med mig från kursen är att det var bra för mig att lära känna gruppen och personalen ... Jag är glad att det finns möjlighet att hjälpa oss att komma tillbaka till livet och arbetslivet.”

Dokumentation – självvärdering i samverkansinsatser

Samverkansinsats (team/projekt): Processdag Samordningsteam Västerås

Datum: 2017-12-15

Tid: 08.15 – 12.00

Självvärderingen avser period: 2017-01-01 – 2017-12-15

Dokumentalist: Anna Berger

Processledare: Urban Norling, Sussan Öster

Deltagare (namn/roll):

- Monika Lind, Verksamhetsutförare, Enhetschef AMA Arbetsmarknad
- Eva Winberg, Verksamhetsledare (personal)
- Catrin Nilsson, Samordnare (personal)
- Camilla Holm, Pedagog/KBT-terapeut (personal)
- Sofie Gustafsson, Arbetsrehabiliterare (personal)
- Mi Tiefenthal, Konsulent (personal)
- Jonas Bossius, Arbetsförmedlare, Arbetsförmedlingen (personal)
- Lena Andersson, Arbetsförmedlare/Handledare, Arbetsförmedlingen (personal)
- Lotta Åberg, Arbetsförmedlare, Arbetsförmedlingen (personal)
- Mariana Giuricici, Arbetsförmedlingen (styrgrupp)
- Riitta Högberg, Försäkringskassan (styrgrupp)
- Ann-Kristin Ekman, Samordningsförbundet Västerås, Förbundssamordnare
- Jonas Huldt, Payoff

INLEDNING

- Syftet med självvärderingen är att personalen utifrån sina respektive roller, själva ska värdera sitt eget och verksamhetens arbete utifrån det syfte och de mål som anges i den aktuella verksamhetsplanen.
- Syftet är också att få konkreta idéer kring vad man vill behålla (fortsätta och göra mer av) och vad som behöver utvecklas eller förbättras i arbetet, och ta fram konkreta idéer till hur det ska gå till i praktiken.
- Självvärderingen ska vara systematiskt och kreativ.

1. Deltagarnas utveckling, skalfråga 1-10

A)

Högsta värde: 8,5

Medelvärde: 6,2

Lägst värde: 4,5

B)

Avgörande för att deltagarna lyckats i sin utveckling?

- Att bryta isolationen, delta i en verksamhet och kunna arbeta. Att ha någonstans att gå, få struktur och rutin i vardagen och ett sammanhang.
- Ett tillåtande klimat där det finns förståelse och utrymme även för sämre perioder, där det finns någon som bryr sig, håller i och håller ut och där man får delta utifrån sina egna förutsättningar.
- Att få bli sedd och hörd, någon som kontakter, möter upp och frågar vad som underlättar.
- Att alla, utifrån sina egna förutsättningar, deltar i någon form av gruppverksamhet på sina villkor. Deltagarna ser, och inspireras av, varandra.
- En inspirerande miljö där man har en aktivitet och får prova på saker som man kanske aldrig gjort tidigare.
- Att få egna kunskaper och erfarenheter, till exempel att våga tala i grupp eller vistas i större grupper. Detta är kunskaper och färdigheter som de sedan kan bära med sig till nya situationer.

C)

Det här skulle vara ett förbättringssteg?

- Att fler går vidare till arbete/studier.
- Att deltagarna har en trygg och ordnad bostadssituation och ekonomisk situation. Detta skulle möjliggöra ett större fokus på rehabiliteringen.
- Att deltagarna får ett större hopp och framtidstro, är mer nyfikna och våga göra verkstad av förhoppningarna. Kontinuerlig information för att förebygga rädsla skulle leda till att de ser fler möjligheter.

D)

- Arbetssätt och metoder, att kartlägga vilka arbetssätt och metoder vi använder för att därefter kunna fortsätta utvecklingsarbetet?
- Närmare samverkan med alla berörda parter för att stödja deltagarna.
- Att personalen i det dagliga arbetet jobbar med att bygga nätverk och samverka med till exempel Centrum för våld i nära relationer och Socialtjänsten för att stödja deltagarna till en trygg och ordnad bostadssituation.
- Att tillsammans med Konsumentverket och Kronofogdemyndigheten genomföra workshops för handläggare/handledare som kan ge möjlighet till hjälp till självhjälp i en ekonomisk utsatt situation för deltagare.
- Att i samverkan med berörda parter undersöka möjligheter till en trygg ekonomisk ersättning under och efter insatsperioden. Utökad samarbete med Socialtjänsten.

2 & 4. Samarbete och Samverkan, skalfråga 1-10

A)

Kort beskrivning av hur samarbetet/samverkan ser ut när det skulle fungera som bäst?

- Deltagaren vet exakt vad som händer och processen är steglös och väl förberedd.
- Vi har respekt på för varandra på alla nivåer, vi litar på varandra och tar hjälp när det behövs.
- Vi har tilltro till varandras kompetens. Vi vet var vi ska och litar på att alla gör sitt yttersta. Högt i tak och ett tillåtande klimat.
- Vi samarbetar och drar åt samma håll samtidigt som vi arbetar i olika insatser.

B)

Högsta värde: 8,4

Medelvärde: 6,9

Lägst värde: 5,8

C)

Det här bygger vårt samarbete/samverkan redan?

- Teamet fungerar jättebra. Medarbetare i teamet blir en länk till andra samverkansparter. Vi arbetar med konkreta metodfrågor och har en ökad insyn och kännedom om varandra och varandras arbete.
- Kunniga medarbetare som arbetar prestigelöst och rycker in där det behövs, oavsett profession.
- Deltagaren i centrum – samarbete utifrån deltagarens behov.
- Stort intresse och stark samarbetsvilja från samtliga parter (styrelse, styrgrupp, utvecklingsgrupp, teamet). Samordningsteamet och dess frågor finns närvarande alla forum och sammanhang.
- Tillsammans bygger vi en struktur som bygger på stegförflyttningar och mål.
- Samarbetet med arbetsgivarna är en viktig del i vårt arbete och när vi matchar utgår vi från personen, inte platsen.
- Samarbetet/samverkan mellan både de interna parterna såsom Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan och Västerås stad men även till exempel med Skogsstyrelsen.
- Kontinuerlig dialog och återkommande återkoppling är oerhört viktig.
- Bra samarbete med Socialtjänsten på handläggarnivå.

D)

Det här skulle vara ett förbättringssteg:

- Att vi har en öppen dialog och en större tydlighet inom teamet så att vi har rätt förväntningar på varandra. Förtydligande av roller och ansvar så att vi vet hur förutsättningarna ser ut.
- Kännedom om varandra och uppdraget, feedback och reflektion.
- Tydliga och personliga kontaktvägar till myndigheter, verksamheter och organisationer, processen riskerar att fastna till exempel på grund av svårigheter att nå varandra. Det finns behov av en "gräddfil" in till respektive myndighet.
- Att vi i ökad grad reflektera, utvärdera och följa upp.
- Att Socialkontor Ekonomi finns representerade i styrgruppen.

E)

Vad skulle vara till hjälp för att ta ett steg upp på skalan?

- Utökad dialog mellan teamets medarbetare.
- Utökat samarbete med vården, exempelvis psykiatri, rehabiliteringskoordinatorerna inom primärvården, habiliteringen, Enheten för psykosomatisk medicin och kommunpsykiatri.
- Utökad mail- och telefonkontakt samt gemensamma uppföljningar tillsammans med berörda parter.
- Föra en dialog i teamet kring varför vissa delar av teamet upplever bra kontakt med myndigheter men andra inte gör det och vad som är framgångsfaktorerna.
- Lyfta statusen på Samordningsteamet så att vi får en gräddfil in oavsett vem som kontaktar myndigheten/samarbetspartnern.

Vad ska göras mer av- mindre av – eller på ett annorlunda sätt?

- Implementeringen av projektet skulle kunna ha gjorts på ett bättre sätt och med en större tydlighet, då det i efterhand visat sig att flera frågetecken uppstått en tid efter implementeringen. Kanske finns ett behov av ett större engagemang och en större tydlighet från styrgruppen om vad man avser, menar och vill. Definition av begrepp och avsikter.

Vem gör vad och när?

- Under kommande styrgrupp påbörjas ett arbete med förtydligande och revidering av verksamhetsplan.
- Verksamhetsutföraren ansvarar för att initiera arbetet med att utöka dialogen inom teamet.
- Förbundssamordaren ansvarar för att lyfta fram önskemålen från teamet till rehabiliteringskoordinatorerna då hon har möjlighet att träffa dem i vår.

3. Arbetssätt & Metoder, skalfråga 1-10

A)

Kort beskrivning av hur arbetssätt och metoder när de skulle fungera som bäst?

- När det finns en tydlighet och struktur. Detta är särskilt viktigt då vi är olika grupper och är uppbyggda på olika sätt. Ett förtydligande och definition av roller och processer, i kombination med att vi är samkörda, skapar en trygghet, vilket i sin tur ger resultat.
- När vi har en gemensam och grundläggande samsyn på uppdraget och arbetssätt för att arbeta åt samma håll. Detta ger också trygghet i förändring.

B)

Högsta värde: 9,0

Medelvärde: 7,1

Lägst värde: 5,9

C)

Det här gör vi redan som fungerar bra:

- Ser individen där hen befinner sig. Vårar lita på processen, alla har svaret inom sig men det behövs tid och stöd att lyfta fram detta då många deltagare är vana att höra vad som inte fungerar.
- Arbetar lösningsfokuserat både med deltagare men också inom teamet.
- Under året har vi gjort upp processbeskrivningar vilket har lett till en tydlighet som gör skillnad både för deltagare och personal.
- Det finns en tydlighet och struktur i upplägget gällande syfte och målbild.
- Vi har ett gott kollegialt samarbete och detta avspeglas i arbetet med deltagaren.

D)

Det här skulle vara ett förbättringssteg:

- Ökad synlighet ute hos myndigheterna, övriga samverkanspartners och arbetsgivare. Samordningsteamet ska vara det solklara valet och våra samarbetspartners ska ha goda erfarenheter av oss. Vi skapar och underhåller relationer till andra verksamheter och organisationer för att underlätta för deltagaren.
- Att vi hittar en strukturerad uppföljningsmetod och verktyg för att mäta de mjuka värdena och resultaten kring dessa. Hur hittar vi sätt att mäta stegförflyttningar utan att ha gått i arbete/studier?
- Att vi följer upp de som avbryter insatsen för att ta reda på orsaken, och sedan kunna använda informationen för att rikta intagningsprocessen.
- Ett pågående utvecklingsarbete och en levande dialog kring arbetssätt och metoder eftersom gruppen och omgivningen ständigt förändras.

E)

Vad skulle vara till hjälp för att ta ett steg upp på skalan?

- Information i alla led och processer. Både för deltagare och för personal/samverkanspartner. Regelbunden översyn och uppdatering av informationsmaterial.
- Kontinuerlig uppföljning. För att nå detta behöver vi bestämma vilken uppföljnings-/utvärderingsmetod vi ska använda oss av, och sedan ha en person som ansvarar för detta område.
- På ett strukturerat sätt inhämta och organisera feedback från deltagare för att sedan kunna använda som underlag för fortsatt utvecklingsarbete.

Vem gör vad och när?

- Verksamhetsledaren ansvarar för att initiera utvecklingsarbetet kring uppföljning/utvärdering. Vad ska vi följa upp, vilka ska följas upp, när ska vi följa upp och hur ska vi följa upp? Det finns ett behov av att se över vilket material som redan finns och hur det används inom teamet, och därefter ta beslut om vilket material som ska användas, om det ska användas gemensamma blanketter eller specifika blanketter för varje insats samt om uppföljningen ska ske på individ- och/eller gruppnivå. Det finns även ett behov av att i uppföljnings-/utvärderingsmaterialet kunna mäta stegförflyttning.
- Förbundssamordnaren håller i indikatorprojektet. En förhoppning är att kunna sätta igång mätmetod på individnivå från och med 2018-01-01.

5. Villkor & Förutsättningar, skalfråga 1-10

A)

Högsta värde: 9,7

Medelvärde: 7,8

Lägsta värde: 5,3

B)

De viktigaste förutsättningarna som byggt verksamheten är?

- Ekonomiska förutsättningar.
- Att vi värnar om alla olika kompetenserna och de personliga styrkorna.
- Tiden i insatsen, att det får ta tid.
- Att vi använder tiden på rätt sätt.

C & D)

Det här skulle vara ett steg upp? Det här skulle stärka förutsättningarna framåt?

- Att ersättningen är tryggad för deltagaren under hela perioden denne deltar i insatsen.
- Möjlighet till flexibel tid i insatsen, beroende på behov hos individen.
- Att vi blir bättre på att avsluta till rätt aktör om inte vi är rätt insats.
- Att vi säkerställer att vi gör rätt saker för deltagaren, rätt process, rätt metod och arbetssätt.
- Möjligheten att, om deltagaren behöver annan insats, kunna flytta personen mellan insatserna inom teamet och då även kunna justera tiden i samband med detta.
- Att vi ser över om vi använder de förutsättningar och den tid vi har på rätt sätt?
- Att det finns representanter i styrgrupp och styrelse som värnar om, och sätter Samordningsteamet på kartan, att Samordningsteamet är en prioritering på mötena.

ÖVRIGT: Att fundera kring: Ska tidsramen kommuniceras till deltagaren eller kan detta leda till ökad stress hos individen. Skulle en intern tidsram som inte kommuniceras till deltagaren kunna ge ett bättre resultat?

6. Tilltro till måluppfyllelse, skalfråga 1-10

A)

Högsta värde: 10,0

Medelvärde: 9,0

Lägsta värde: 8,3

B)**Detta stärker tilltron redan:**

- Samarbetet är viktigt runt deltagarna. Att vi har rätt fokus, pratar arbete och minimerar rädsorna.
- Rätt man på rätt plats, tydlig rollfördelning och struktur.
- Bred kompetens genom de olika yrkesrollerna.
- Från Samordningsförbundet finns en tro på och vilja att man ska lyckas men vi behöver kanske bli tydligare i att kommunicera detta.
- Meningsfull, tillåtande framåtsträvande och framåtledande insats.
- Bra arbetsmetoder.
- Engagerade och kompetenta medarbetare.

C)**Det här skulle vara ett steg upp?**

- Att se över om vi idag redan har vi realistiska procentuella mål eller om vi behöver revidera dem? Är målen relevanta och nåbara? Gör vi rätt saker?

7. Eget tema

Gruppen tillfrågas om egen angelägen utvecklingsfråga.

- Ledarskap och medarbetarskap.
- Metodutveckling.

Tre medskick som är viktiga för personal och ansvariga i arbetet framåt

1. Jobbfokus. Vi ska låta jobbfokus genomsyra verksamheten och prata om arbete under hela deltagarens process.
2. Tilltro och respekt för varandra.
3. Vi önskar se realistiska mål för respektive grupp.
4. Vi har en gemensam hög tilltro till målluppfyllelsen och vi tar alla ett eget ansvar för att omsätta dagens ord till handling.

Spridning & uppföljning

Hur och till vilka skall dokumentationen spridas?

- Dokumentationen kommer i första ledet att spridas till utvecklingsgrupp, styrgrupp och styrelse, för att därefter spridas upp i strukturerna.
- Rapporten ska skrivas och vara tillhanda sista tisdagen i januari 2018. Den presenteras sedan i utvecklingsgruppen veckan efter, och ytterligare 10 dagar efter det presenteras den på styrelsemötet för Samordningsförbundet Västerås

Hur och när ska processdagens resultat följas upp?

- Efter att rapporten är presenterad för utvecklingsgrupp och styrelse så sätter man igång det fortsatta arbetet.
- Styrgruppsmötet i mitten på februari.

Höjdpunkter från idag

1. Den höga skattningen på tilltron.
2. Korsbefruktning, vi har arbetat i olika gruppkonstellationer.
3. Mycket bättre än 9-fältaren.
4. Inte så många upprepningar, många nya saker kom fram.
5. Styrgruppen har fått träffat personerna i teamet.
6. Bra kommunikation i rummet trots att kommunikation kan vara svårt.
7. En trevlig dag
8. Alla i gruppen har bidragit aktivt med idéer och tankar.
9. Det skapade hopp att vara här idag.

KOMMENTAR TILL DOKUMENTATIONEN FRÅN PROCESSDAGEN

Processdagen i december var den första i denna lösningsfokuserade form. Genom den dagen har framkommit bra synpunkter som beskriver SOT och även många bra förslag för den fortsatta utvecklingen av verksamheten. Dokumentation från dagen, som rapporten inlett med, är i sin helhet.

SOT har redan påbörjat flera av de förslag till förbättringsstrategier som framkom och arbetet fortskrider. De förslag till vad som behöver ske för att vi ska ta oss fram ytterligare ett steg på skalan ska medarbetarna i teamet tillsammans med verksamhetsledare gå igenom. Förslagen ska värderas, sättas i en prioriteringsordning och sedan genomföras. Avslutar med det medskick från processdagen som får sammanfatta grunden till det fortsatta arbetet vilket är avgörande för goda resultat:

Vi har en gemensam hög tilltro till måluppfyllelsen och vi tar alla ett eget ansvar för att omsätta dagens ord till handling.

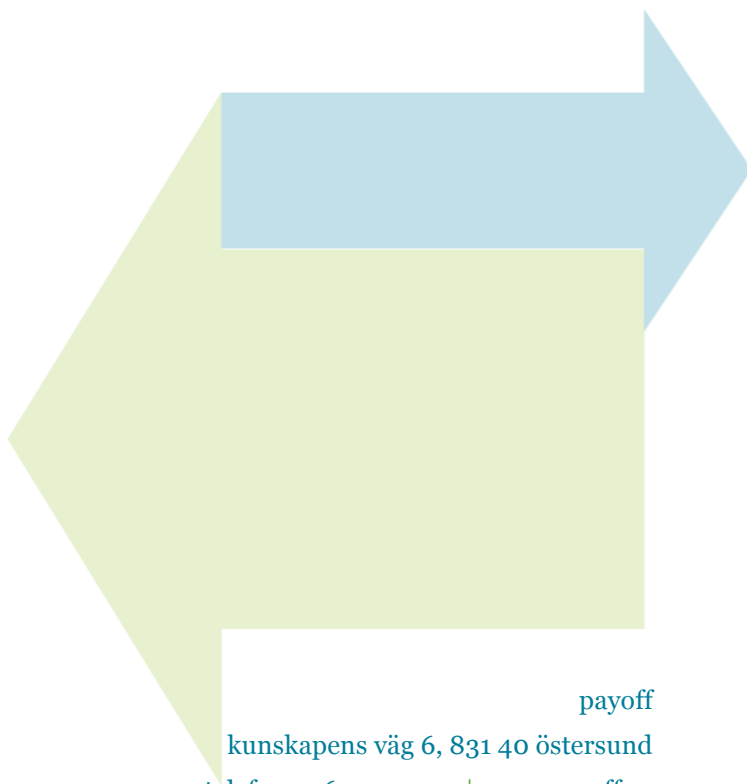
Utvärdering av sociala investeringar

Helårsrapport 2017

Samordningsteam Västerås

Samhällsekonomisk utvärdering

Göteborg, 2018-01-29

payoff

kunskapens väg 6, 831 40 östersund
telefon 076-13 41 503 | www.payoff.se

Innehållsförteckning

INLEDNING	3
SAMHÄLLSEKONOMISKT RESULTAT	4
INTÄKTER	4
SOT-VERKSAMHETENS INTÄKTER	4
LÖNSAMHET	5
SOT-VERKSAMHETENS LÖNSAMHET	5
ÅTERBETALNINGSTID	6
REFLEKTIONER OCH ANALYS	7
AVSLUTNINGSVIS	8

Inledning

Payoff har i uppdrag att stödja och utvärdera verksamheten inom Samordningsteam Västerås. Inom ramen för uppdraget ska den samhällsekonomiska nyttan beräknas och redovisas halvårsvis. Detta är samhällsekonomisk rapport nr 2.

Den samhällsekonomiska utvärderingen genomförs med hjälp av Payoffs utvärderingsmodell, Nyttosam. Modellen bygger på grundläggande nationalekonomisk teori, skattesystemet, socialförsäkringssystemet, regler för arbetsmarknadspolitiska åtgärder samt standardkostnader för ett stort antal stödinsatser inom offentlig verksamhet. Underlaget för beräkningarna bygger på information om utfallet för de deltagare som är avslutade inom ramen för samordningsteamets verksamhet från januari till december 2017, vilken projektet har försett oss med.

Med hjälp av modellen kan sociala insatser utvärderas och det är möjligt att lyfta fram vilka samhällsekonomiska intäkter, lönsamhet och återbetalningstid som skapas av insatsen relativt dess kostnader. Det är även möjligt att bryta ner det ekonomiska resultatet på samhällets olika aktörer (kommun/stad, region/landsting, Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, övriga statliga verksamheter etc.).

Information som används för beräkningarna omfattar på vilket sätt deltagarna har försörjt sig och i vilken omfattning de har varit i behov av olika stödresurser från samhället. Nyttosam utgår från individens livssituation (försörjning och resursförbrukning) före insatsen och jämför den med individens livssituation efter insatsen. I normalfallet jämförs en ett-årsperiod före insatsen med en ett-årsperiod efter insatsen. I denna rapport utgår beräkningarna från information som finns om individerna i SUS kompletterat med information som projektpersonalen besitter.

Utvärderingen visar på resultatet för den totala SOT-verksamheten under 2017. De nyckeltal som redovisas är intäkter, lönsamhet och återbetalningstid.

Antal deltagare som ingår i utvärderingen är samtliga 57 deltagare som har avslutats till arbete, studier eller fortsatt rehabilitering inom SOT-verksamheten under 2017.

Samhällsekonomiskt resultat

Intäkter

De *intäkter* som redovisas beskriver dels värdet av den ökade produktionen som individerna åstadkommer i Efter-läget jämfört med Före-läget, dels värdet av den minskade resursförbrukningen. Produktionsvärde skapas genom att deltagarna kommer i någon form av arbete. Värde av minskad resursförbrukningen skapas genom att deltagarna mår bättre och i större utsträckning klarar sig själva, dvs. behöver inte längre samma stöd från kommun, vård, försäkringskassa och arbetsförmedling. Intäkterna är årligen återkommande så länge deltagarna behåller sin status. Förbättras deltagarnas status i framtiden ökar intäkterna. Om deltagarnas status försämras kommer intäkterna att minska.

SOT-verksamhetens intäkter

Under 2017 har Samordningsteam Västerås stöttat sina deltagare till ett bättre liv, vilket även har gett samhällsekonomiska effekter. Som framgår av tabell 1 nedan var intäkten för samhället 28 000 kr per deltagare och år, vilket är en tydlig minskning från första halvåret. Då skapade SOT i genomsnitt en samhällsekonomisk intäkt på 61 000 kr per deltagare och år. De insatser som SOT har genomfört har bidragit till att alla samhällsaktörer har fått positiva intäkter.

Tabell 1. Intäkter för SOT verksamheten på kort och medellång sikt.

	Kort sikt, ett år		Prognos, fem år
	Totalt, alla 57 deltagare	Per deltagare	Totalt, alla 57 deltagare
Samhället	1,6 mkr	28 000 kr	7,9 mkr
Staden	91 000 kr	2 000 kr	454 000 kr
Regionen	30 000 kr	1 000 kr	148 000 kr
Staten, varav	1,3 mkr	22 000 kr	6,3 mkr
Arbetsförmedlingen	217 000 kr	4 000 kr	1,1 mkr
Försäkringskassan	418 000 kr	7 000 kr	2,1 mkr
Deltagarna	150 000 kr	3 000 kr	748 000 kr

Den primära anledningen till det positiva utfallet för samhället är att SOT lyckats stötta sina deltagare till arbete; några på heltid, några på deltid, några utan subvention och några med subvention. Anledningen till att den genomsnittliga nivån har minskat under det andra halvåret är att andelen deltagare som har kommit i jobb har sjunkit, jämfört med nivån för det första halvåret.

Samhällets intäkt består huvudsakligen av ökat produktionsvärde på grund av arbete, men också av minskade handläggningskostnader för exempelvis sjukersättning, A-kassa och försörjningsstöd. *Stadens intäkt* består dels av minskad utbetalning av försörjningsstöd, minskad handläggning samt ökade skatteintäkter. *Intäkten för regionen* består av ökade skatteintäkter, medan *intäkten för staten* består av ökade skatteintäkter (i form av sociala avgifter och indirekta skatter), minskade utbetalningar från Försäkringskassan och minskad handläggning.

De stora vinnarna är självklart de deltagare som klarar av att utvecklas med hjälp av SOT och därigenom klarar av att må bättre, arbeta i större utsträckning och leva ett mer självständigt liv. De individer som ökat sin disponibla inkomst mest är de som erhållit ett arbete. Genom att några deltagare har kommit i arbete och några fortfarande är beroende av bidrag finns ett stort spann i den disponibla inkomsten bland deltagarna. Den genomsnittliga ökningen av disponibel inkomst endast är 3 000 kr per deltagare.

Den prognos på fem år som redovisas bygger helt och hållet på utfallet efter ett år, dvs att status efter ett år bibehålls i ytterligare fyra år.

Lönsamhet

Lönsamheten beräknas genom att intäkten minskas med projektkostnaden. Genom att hela kostnaden belastar första året blir lönsamheten på fem års sikt proportionellt sett högre jämfört med första året. Ett alternativt sett att redovisa lönsamheten är att "skriva av" kostnaden på t.ex. tre år. Att kostnaden skrivs av på ett antal år är ett normalt förfarande i samband med sociala investeringar.

SOT-verksamhetens lönsamhet

Varken samhället eller någon av aktörerna uppvisar positiv lönsamhet på kort sikt (ett år). Även på fem års sikt är lönsamheten för samhället negativ, eftersom de intäkter som SOT i dagsläget skapar inte klarar av att täcka projektkostnaden på fem års sikt.

Tabell 3. Lönsamheten för SOT verksamheten på kort och medellång sikt.

	Kort sikt, ett år		Prognos, fem år
	Totalt, alla 57 deltagare	Per deltagare	Totalt, alla 57 deltagare
Samhället	-7,6 mkr	-133 000 kr	-1,3 mkr
Staden	-1,7 mkr	-31 000 kr	-1,4 mkr
Regionen	-1,8 mkr	-32 000 kr	-1,7 mkr
Staten, varav	-4,2 mkr	-74 000 kr	821 000 kr
Arbetsförmedlingen	-1,6 mkr	-28 000 kr	-753 000 kr
Försäkringskassan	-1,4 mkr	-25 000 kr	254 000 kr

Återbetalningstid

Återbetalningstiden, dvs den tid det tar för projektet att "återbetala" projektkostnaden, är det mest relevanta lönsamhetsmåttet inom samhällsekonomin. För hela SOT-verksamheten är återbetalningstiden i nuläget 70 månader, utifrån de resultat som verksamheten har skapat under 2017. Detta är en försämring med 45 månader jämfört med de resultat (25 månader) som SOT-verksamheten skapade under första halvåret 2017. Det betyder att SOT-verksamheten inte klarar målet om en total återbetalningstid på 34 månader. Anledningen till detta är att för få av deltagarna, med hjälp av SOT, klarar av att gå till arbete. Så länge de är kvar i ett bidragsberoende är de positiva intäkter som skapas relativt små jämfört med kostnaderna för att bedriva SOT-verksamheten.

Men vi konstaterar att den grupp av deltagarna som haft sjukpenning i Före-läget helt har försvunnit. Istället har gruppen som har sin försörjning via aktivitetsstöd ökat betydligt, vilket skulle kunna vara en indikator på att deltagarna har brutit sitt passiva sjukdomstillstånd och på sikt skulle kunna närma sig arbetsmarknaden. Om insatserna i SOT bygger en så stabil grund för deltagarna att de faktiskt klarar av att ta steget mot arbete kan inte denna rapport svara på, utan måste följas upp ytterligare.

Tabell 5. Återbetalningstid för samhället och de olika aktörerna för hela SOT verksamheten och MAC verksamheten.

SOT (mån)	
Samhället	70
Staden	243
Regionen	736
Staten, varav	53
Arbetsförmedlingen	102
Försäkringskassan	53

Stadens långa återbetalningstid beror på den relativt stora andelen av åtgärdskostnaden (genom sin delfinansiering av samordningsförbundets verksamhet) och att relativt få av deltagarnas som har försörjningsstöd utvecklas så att deras försörjningssituation förändras. Att regionen får en så lång återbetalningstid beror på att de har en relativt stor del av åtgärdskostnaden (genom sin delfinansiering av samordningsförbundets verksamhet) och att informationen i SUS, vilken ligger till grund för denna utvärdering, inte har några underlag som visar på omfattning av vårdförbrukning. Det är dock troligt att vårdförbrukningen på sikt minskar hos de deltagare som med hjälp av SOT mår bättre.

Reflektioner och analys

Utifrån de resultat som redovisas i denna rapport, jämfört med samordningsteamets mål på en återbetalningstid på 34 månader, finns behov av att utveckla verksamheten. Styrelsen i Samordningsförbundet Västerås finansierar verksamheten och har beslutat målen utifrån att de vill att Samordningsteamet fokuserar på att deltagarna i SOT kommer i egenförsörjning genom arbete. Payoff rekommenderar därför Samordningsteamet, i samråd med styrgruppen, se över följande:

- Hur ska det säkerställas att målgruppen som tas in i SOT-verksamheten faktiskt har förutsättningar att komma i arbete i den omfattning som krävs enligt gällande målbild?
- Hur ska SOT-verksamheten utveckla sig med avseende på hur de utnyttjar sina resurser, kompetenser, arbetsmetoder och sin organisation så att de når sina mål?

Payoff har även tittat på hur återbetalningstiden utvecklas för SOT-verksamheten utifrån den sex-månadersuppföljning som verksamheten gör av deltagarna. Återbetalningstiden har då minskat till 42 månader. Slutsatsen är därmed att utvecklingen för deltagarna går åt rätt håll även när de har lämnat SOT, men att resultaten inte heller efter sex månader når upp till målet. Observera att målet på 34 månader avser utfallet vid utskrivning. Något mål för återbetalningstid vid sex månader finns inte, men bör rimligtvis ligga betydligt lägre än 34 månader med utgångspunkt från hur resultaten förväntas utvecklas mellan utskrivning och sexmånader, se målbild nedan.

Mål	Andel vid avslut	Andel vid 6 mån	Andel vid 2 år
I arbete	25%	35%	70%
I studier	20%	25%	15%
Fortsatt rehabilitering	55%	40%	15%
Återbetalningstid	34 mån	X	X

Avslutningsvis

Avslutningsvis vill Payoff rekommendera Samordningsteam Västerås att i samråd med Payoff se över rutinerna för registrering och redovisning av resultat och underlag för de samhällsekonomiska beräkningarna. Det gör vi utifrån att registrering och insamling av resultat inte har gjorts på ett konsekvent och tillfredsställande sätt. Tydliga rutiner samt tydlighet kring vem som registrerar informationen är viktigt för att säkerställa en effektiv hantering av grunddata och god kvalitet på den information som används i den samhällsekonomiska utvärderingen. Det säkerställer även jämförbarheten över tid, så att korrekta analyser kan göras av de resultat som Samordningsteam Västerås presterar med tilldelade resurser och valda arbetsmetoder.

Göteborg, 2018-01-29

Jonas Huldt och Claes Malmquist

Payoff Utvärdering och Analys AB